

EESTI LINNADE JA VALDADE LIIT
ASSOCIATION OF ESTONIAN CITIES AND MUNICIPALITIES

15.04.2025

Volikogu koosolek

PÄEVAKORD

1. Eesti Linnade ja Valdade Liidu volikogu ettepanekud RES 2026–2029 ja riigieelarve 2026. a läbirääkimisteks. (II lugemine)

Eesti Linnade ja Valdade Liidu volikogu ettepanekud RES 2026–2029 ja riigieelarve 2026. a läbirääkimisteks (II lugemine)

Ettekandjad: Andres Laisk, Jan Trei, Toomas Johanson

Lähtuvalt Vabariigi Valitsuse ja Eesti Linnade Liidu vahelise eelarve läbirääkimiste töökorrast, on RE ja RES läbirääkimiste ettepanekud struktureeritud järgmiselt:

- ❖ seadusandlikud muudatused
- ❖ rahastamiskorralduse muudatused
- ❖ muud finantseerimisküsimused
- ❖ olulise mõjuga poliitikameetmete algatamine
- ❖ üldised tähelepanekud

Seadusandlikud muudatused

1. **Laenukoormuse piirmäärade baastaseme üleminekuperioodi pikendamine** ning põhitegevuse tulemiga seotud kõrgemate tasemete lubamine püsivalt.
2. Personaalse riigi eesmärkidest lähtuvalt **kaasata omavalitsused õigusraamistiku korrastamisse**, et luua ühiselt mõistetavad alused andmetöötluks ning infosüsteemide ühildamiseks riigiinfosüsteemidega.
3. **Maamaksuseaduse muutmine**, mis võimaldab maksustada põllu- ja metsamaad erineva määraga.

Rahastamiskorralduse muudatused

1. **Toetusfondi vahendite** (v.a õpetajate töötasu) **üleviimine tulumaksubaasi.**
2. **Koolilõuna toetuse suurendamine**, juhul kui toetusfondi vahendeid ei viida üle tulumaksubaasi.
3. **Teedehoolduse toetuse suurendamine**, juhul kui toetusfondi vahendeid ei viida üle tulumaksubaasi.
4. **Muuta õpetajate töötasu rahastamise põhimõtteid**, tõstes metoodikas erituge saavate laste arvestusaluse koefitsienti viiele.
5. **Kriisikindluse tagamisel uute ülesannete täitmiseks** tagada omavalitsustele tulumaksubaasi täiendav tulumaksu % tõus, või luua omavalitsustele võimalus koguda täiendavat kohalikku maksu.

Muud finantseerimisküsimused

1. Investeeringute meetmed, **tagamaks omavalitsuste investeerimisvõime**, mh aitaks kaasa kliimaeesmärkide täitmisele ja võimaldaks rekonstrueerida eelkõige suuremamahulisi objekte jõukohase kaasfinantseerimise komponendiga.
2. Investeeringute meetmed, **aitamaks kaasa sadeveejuhtimise probleemide lahendamisele**. Vastav valdkond on olnud pikka aega tähelepanu alt väljas ning muutuvad kliimaatilised tingimused tekitavad aina enam väljakutseid, millega ainult omavalitsuse tasandil ei ole jõukohane tegeleda.
3. Investeeringu meede piirkondliku tähtsusega või omavalitsuste omavahelises koostöös **rekonstrueeritavate või uute spordi/kultuuriobjektide ehitamiseks ning arendamiseks**.

Olulise mõjuga poliitika-meetmete algatamine

1. Erihoolekande teenuste süsteemne rahastamine ja teenuskohtade loomine.

1.1. Kehtestada erihoolekande teenustele süsteemne rahastamismudel, mida korrigeeritakse igal aastal, lähtudes hindade ja keskmise nominaalse palga muutustest. Erihoolekande teenuste rahastamine on jätkuvalt probleemne, eriti ööpäevaringsete erihooldusteenuste järjekordade tõttu.

1.2. Tegemist on riiklikult rahastatava teenusega, kuid omavalitsused peavad sageli teenuste eest ise tasuma, et inimesed ei jääks abita, siis tuleks esmajärjekorras omavalitsustele kulu riigi poolt kompenseerida ning pikas perspektiivis alates 2026. aastast tagada piisavas mahus vajalikud vahendid riigieelarves.

Olulise mõjuga poliitika-meetmete algatamine

2. Luua programm, mis ühendab riigi (sh KOV) süsteemide AI-ajastamise (süsteemide ja teenuste ümberehitamine tehisintellekti abil), inimeste oskuste tõstmise ja eetilise tehnoloogia tagamise, muutes Eesti juhtivaks digiriigiks, kus AI teenindab kodanikke.
3. Veereformi läbiviimisel arvestada kohalike omavalitsuste tegelike vajadustega ja kaasata esindused sisulisse arutellusse.
4. Liikuvusreformi läbiviimisel arvestada kohalike omavalitsuste tegelike vajadustega ja kaasata esindused sisulisse arutellusse.

Üldine tähelepanek

1. Korrigeerida toimetulekupiiri arvestamise aluseid ja tõsta toimetulekupiiri selliselt, et sellega oleks võimalik tagada inimväärne toimetulek.

Volikogu otsus

Kiita heaks Eesti Linnade ja Valdade Liidu ettepanekud RES 2026–2029 ja eelarve 2026.a läbirääkimisteks ja esitada regionaalministeeriumile.

EESTI LINNADE JA VALDADE LIIT
ASSOCIATION OF ESTONIAN CITIES AND MUNICIPALITIES

08.04.2025

Aitäh osalemast!